

ΠΡΟΣ:

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Μεσογείων 119, 10192 Αθήνα

Υπόψη:

κ. Υπουργού, κ. Κ. Σκρέκα

κ. Γενικής Γραμματέως Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών, κ. Α. Σδούκου

Υπουργείο Οικονομικών

Νίκης 5-7, 10180 Αθήνα

Υπόψη: κ. Αν. Υπουργού, κ. Θ. Σκυλακάκη

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας

Πειραιώς 132, 118 54 Αθήνα

Υπόψη: κ. Προέδρου, Δρ. Α. Δαγούμα

Αρ. Πρωτ. ΕΣΠΕΝ 22025

Αθήνα, 14.11.2022

Θέμα: Έκτακτη φορολόγηση εταιρειών προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας

Αξιότιμοι κύριοι Υπουργοί,

Αξιότιμη κυρία Γενική Γραμματέα,

Με την παρούσα επιστολή, ο Ελληνικός Σύνδεσμος Προμηθευτών Ενέργειας (ΕΣΠΕΝ) επιθυμεί να τοποθετηθεί αναφορικά με την εξαγγελθείσα νομοθετική ρύθμιση για την έκτακτη φορολόγηση των προμηθευτών ενέργειας.

Ο Σύνδεσμος μας είχε από την πρώτη στιγμή επισημάνει ότι οι διατάξεις του Νόμου 4951/2022 (άρθ. 138) αναφορικά με την τιμολόγηση των τελικών πελατών βάσει προβλεπόμενων τιμών, σε τόσο ευμετάβλητες συνθήκες, εκ των πραγμάτων θα οδηγούσε σε αύξηση των τιμολογίων λόγω του πολύ υψηλού ασφάλιστρου (risk premium) που πρέπει να καταβληθεί από τους προμηθευτές στα πλαίσια της αντιστάθμισης του σχετικού κινδύνου μέσω χρηματοπιστωτικών παραγώγων (hedging). Ιδίως οι μακροχρόνιες προβλέψεις, για διάστημα σχεδόν δύο μηνών, δημιουργούν ακόμα υψηλότερο κόστος, εφόσον ο κίνδυνος των margin calls δρα πολλαπλασιαστικά επί των ήδη υψηλών ασφαλιστρών. Σημειώνεται δε ότι, οι συγκεκριμένες διατάξεις ουδέποτε παρουσιάστηκαν σε δημόσια διαβούλευση, ούτε συζητήθηκαν στην αρμόδια Επιτροπή της Βουλής.

Στο πλαίσιο αυτό, λίγους μήνες μετά την εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων, προκαλεί εντύπωση η εξαγγελία νέας -αιφνίδιας- νομοθετικής ρύθμισης που αποσκοπεί στην αντιμετώπιση της αύξησης των τελικών τιμολογίων προμήθειας μέσω της έκτακτης φορολόγησης των προμηθευτών ενέργειας, όταν έχει εξ αρχής επισημανθεί ότι ο συγκεκριμένος μηχανισμός θα επέβαλε την ενσωμάτωση του κινδύνου των αγορών και του κόστους της αντιστάθμισης αυτού, στα προσφερόμενα τιμολόγια και θα οδηγούσε στην αύξηση τους.

Εντύπωση προκαλεί ιδίως το γεγονός ότι, η αύξηση στις τελικές χρεώσεις των καταναλωτών φαίνεται να αποδίδεται στις εμπορικές πρακτικές των προμηθευτών ενέργειας, που εμφανίζονται ως να απολαμβάνουν υπερκέρδη, τη στιγμή μάλιστα που εκ του νόμου, στα πλαίσια της συγκεκριμένης ρύθμισης, δεν επιτρέπεται να χορηγήσουν στους πελάτες τους εκπτώσεις που

συνδέονται με το ύψος των τιμών στην Προημερήσια Αγορά ή με οποιοδήποτε ex-post δείκτη του χονδρεμπορικού κόστους. Στην περίπτωση δηλαδή που οι προβλεπόμενες τιμές του χονδρεμπορικού κόστους υπερβαίνουν αυτές που εν τέλει διαμορφώνονται στην αγορά, οι προμηθευτές δεν έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόσουν έναν σαφώς καθορισμένο και διαφανή μηχανισμό για την επιστροφή των αναλογούντων ποσών των χρεώσεων προμήθειας -μετά τα αποτελέσματα της αντιστάθμισης κινδύνου- στους καταναλωτές.

Επί της ουσίας, η απαγόρευση όλων των εναλλακτικών τύπων τιμολογίων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, πέραν των προβλεπόμενων στις εν λόγω διατάξεις, σταθερών και κυλιόμενα σταθερών, καταργεί τη δυνατότητα εφαρμογής οποιασδήποτε εμπορικής πολιτικής, περιορίζει τον ανταγωνισμό και υποχρεώνει τους προμηθευτές να προσφέρουν πανομοιότυπα προϊόντα.

Σε κάθε περίπτωση, ο όποιος σχεδιασμός σχετικής ρύθμισης για την έκτακτη φορολόγηση των προμηθευτών ενέργειας είναι αυτονόητο ότι θα πρέπει να βασίζεται στις αυτοτελείς οικονομικές καταστάσεις των εταιρειών, όπου αποτυπώνεται τόσο το συνολικό κόστος που σχετίζεται με τη δραστηριότητα της προμήθειας, όσο και το πραγματικό κόστος προμήθειας που επωμίζεται ο καταναλωτής, σταθμίζοντας εκπτώσεις και άλλες ωφέλειες επί του ανταγωνιστικού σκέλους των τιμολογίων. Μεταξύ άλλων, θα πρέπει ασφαλώς να συνυπολογίζεται τόσο το κόστος των ασφαλιστρών κινδύνου (risk premium) όσο και τα αποτελέσματα της αντιστάθμισης αυτού (hedging gains/ losses), καθώς και το κόστος για την κάλυψη των ιδιαιτέρως αυξημένων αναγκών χρηματοοικονομικής ρευστότητας κατά την τρέχουσα περίοδο. Στην αξιολόγηση θα πρέπει προφανώς να ληφθούν υπόψη και οι επισφαλείς απαιτήσεις που σχετίζονται με τις ληξιπρόθεσμες οφειλές και την Καθολική Υπηρεσία και οι οποίες εν τέλει αποτελούν ζημία για τα οικονομικά αποτελέσματα των εταιρειών.

Επισημαίνεται ότι το εύρος και ο βαθμός των διακυμάνσεων των τιμών στη χονδρεμπορική αγορά, σε τόσο ευμετάβλητο περιβάλλον, καθιστούν αδύνατη την αποφυγή ανισορροπιών μεταξύ των τιμολογίων που προσφέρονται στους καταναλωτές βάσει προβλέψεων, και των τιμών όπως εν τέλει διαμορφώνονται στη χονδρεμπορική αγορά, και οι οποίες δύναται προφανώς να αποβούν εξίσου επιζήμιες ή επωφελείς για τους συμμετέχοντες, ανάλογα με την πορεία της αγοράς.

Όπως έχουμε τονίσει για μια σειρά θεμάτων κατά το τελευταίο διάστημα, η διαδικασία σχεδιασμού των όποιων έκτακτων μέτρων, είναι κρίσιμο να περιλαμβάνει τη διαβούλευση με τους συμμετέχοντες στην αγορά - τουλάχιστον με το μεγαλύτερο μέρος αυτών - ώστε να συνεκτιμώνται στο σύνολο τους τα πραγματικά δεδομένα που άπτονται της λειτουργίας της αγοράς προμήθειας και να διασφαλίζεται κατά το δυνατόν η εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία του ανταγωνισμού στα πλαίσια των όποιων παρεμβάσεων, προς όφελος των καταναλωτών.

Με εκτίμηση,

Μίλτος Ασλάνογλου
Γενικός Διευθυντής